

Nr 773

Av herr **Östrand m. fl.**, om flyttning till Söderhamn av mynt- och justeringsverket.

(Lika lydande med motion nr 648 i Första kammaren)

En allvarlig brist på sysselsättning råder i de s. k. skogslänen. Trots det tillskott av arbetstillfällen som erhållits genom lokaliseringsverksamhetens inriktning på det norra stödområdet har läget närmast förvärrats under det senaste året. Vid slutet av 1968 svarade skogslänen för närmare hälften av den registrerade arbetslösheten trots betydande insatser i form av beredskapsarbeten och andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder. En följd av sysselsättningsbristen är också att en betydande utflyttning från skogslänen ägt rum. För Gävleborgs län beräknas flyttningsunderskottet under 1968 ha uppgått till 1 176 personer, varav den huvudsakliga delen, 954 personer, faller på Hälsingland.

Den allvarliga situationen i skogslänen bör föranleda ytterligare lokaliseringpolitiska insatser för ny och varaktig sysselsättning i enlighet med såväl finansministerns som inrikesministerns uttalanden i statsverkspropositionen. Emellertid meddelar finansministern i bilaga 9 till statsverkspropositionen att Kungl. Maj:t på grundval av statskontorets utredning och vissa ytterligare undersökningar, som gjorts i anslutning till denna, uppdragit åt mynt- och justeringsverket att förbereda en utflyttning av mynt- och medaljtillverkningen till Eskilstuna. Då Eskilstuna trots enstaka företagsnedläggelser är en av landets expansivaste industriregioner kan lokaliseringen dit inte anses överensstämma med riktlinjerna för arbetsmarknads- och lokaliseringpolitiken.

Av statskontorets utredning rörande den framtida lokaliseringen av mynt- och medaljtillverkningen framgår att sju olika lokaliseringalternativ prövats. Arbetsmarknadsstyrelsen har av de sju orterna i första hand föreslagit Söderhamn som lämplig lokaliseringsplats. Statskontoret anser också, att om arbetsmarknadssynpunkterna skall vara utslagsgivande bör Söderhamn väljas som lokaliseringsort.

Enligt utredningen skulle emellertid en förläggning till Söderhamn medföra merkostnader i fråga om investeringar med cirka 500 000 kr. och beträffande driftkostnader med cirka 100 000 kr. årligen i förhållande till någon av orterna Eskilstuna, Motala eller Tumba. Denna kostnadsskillnad skulle till huvudsaklig del uppstå genom att man på de tre sistnämnda or-

terna förutsätter att vissa lokalutrymmen och värmeanläggning, vatten- och avloppsledning m. m. skall kunna ställas till förfogande av där belägna statliga företag. Om den beräknade besparingen förutsätter en företagsekonomiskt riktig kostnadsfördelning eller om de ifrågavarande statliga företagsanläggningarnas storlek är felkalkylerad låter sig inte bedömas på grundval av utredningen.

Mynt- och justeringsverket har i sitt samrådsyttrande den 16 februari 1967 till statskontoret deklarerat en avvikande uppfattning om värdet av ett samgående med andra statliga organ, som i Eskilstuna skulle bli försvarets fabriksverk. Mynt- och justeringsverket yttrar:

Statskontoret har enligt mynt- och justeringsverkets uppfattning överdrivit betydelsen av ett organisatoriskt samgående med andra myndigheter, men verket anser däremot att en lämplig teknisk arbetsmiljö är befremjande för verksamheten. Med hänsyn till arbetets art bör från ordnings- och säkerhetssynpunkt en viss organisatorisk avskildhet iakttagas. Däremot är det givetvis synnerligen värdefullt med samråd och annat samarbete, bl. a. beträffande inköp och underhåll av metallbearbetningsutrustning, med annan såväl statlig som enskild verksamhet inom liknande arbetsområden, t. ex. försvarets fabriksverk och den privata metallindustrin. Även om exempelvis administrations- och transportfrågorna inte är oväsentliga är dock enligt verkets mening ett rationellt tekniskt förfaringssätt utslagsgivande för hela verksamhetens ekonomi.

I skrivelse den 7 maj 1968 till chefen för finansdepartementet framhåller mynt- och justeringsverket att med hänsyn till de krav verket anser sig böra ställa på nya lokaler för mynt- och medaljtillverkningen, bl. a. med tanke på inbrottsskydd, den riktigaste lösningen är att uppföra en för ändamålet särskilt konstruerad byggnad. I skrivelsen framhålles även att verket inte delar de synpunkter som i statskontorets betänkande anförts om lokalbehovet. Verket betraktar tills vidare uppgifterna i betänkandet "som ägnade att uteslutande ge en viss uppfattning om verksamhetens omfattning vid bedömandet av själva lokaliseringsfrågan".

I fråga om transportkostnaderna förklarar mynt- och justeringsverket att de, sedda mot myntningens övriga kostnader, "inte kan tillmätas någon avgörande betydelse i lokaliseringsfrågan, särskilt om man avser inrätta rationella transportterminaler". Det föreligger inte några egentliga hinder att bedriva mynt- och medaljtillverkningen på vilken större ort som helst i landet, framhåller verket i sin skrivelse.

Av mynt- och justeringsverkets uttalanden framgår att bärande företagsekonomiska skäl inte kan anföras mot en lokalisering till Söderhamn, som ur arbetsmarknadssynpunkt av såväl arbetsmarknadsstyrelsen som statskontoret ansetts vara den lämpligaste lokaliseringsorten. I detta sammanhang bör också beaktas att chefen för inrikesdepartementet i bilaga

13 till statsverkspropositionen förordar att lokaliseringsstöd skall kunna utgå till statliga företag.

I vad gäller metallbearbetningstraditioner samt möjlighet till samarbete med privat metallindustri, vilket mynt- och justeringsverket anser vara värdefullt, finns två stora verkstadsindustrier i Söderhamn, nämligen L M Ericsson och Kockum Söderhamn, och flera mindre verkstadsindustrier.

På grund av den stora betydelse som måste tillmätas de lokaliseringspolitiska insatserna för att varaktigt öka sysselsättningen i skogslänen och med stöd av det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen beslutar att mynt- och medaljtillverkningen omlokaliseras till Söderhamn.

Stockholm den 28 januari 1969

Olle Östrand (s)

Olle Westberg (s)
i Hofors

Gunbjörg Thunvall (s)

Anders Haglund (s)